

Hof, 21.3.2021

Høring – differensiering av avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.

Skattedirektoratets referanse 2020/4548

Vi viser til høringsbrev av 16. desember 2020 og takker for muligheten til å gi innspill.

Bryggeri- og drikkevareforeningen (BROD) er interesseorganisasjonen for virksomheter som driver kommersiell produksjon av øl, sider, mjød, brus, vann eller tilgrensende produkter i Norge. Våre medlemsbedrifter sysselsetter om lag 2400 årsverk på 140 produksjonsanlegg over hele landet.

Bakgrunn

Drikkevarebransjen deler myndighetenes engasjement for en bedret folkehelse, og vi har i lengre tid jobbet systematisk for å bidra til reduksjon i bruk av tilsatt sukker i våre produkter. Dette arbeidet har gitt gode resultater som legges merke til internasjonalt. De norske produsentenes salgsstatistikk for 2020 viser at sukkerfri brus hadde en markedsandel på 60 prosent, opp fra 43% så sent som i 2015. Dette er den definitivt høyeste sukkerfriandelen i Europa – kanskje også i verden.

Når det nå innføres en differensiert avgift med mål om å ytterligere begrense inntaket av tilsatt sukker, vil vi påpeke at den raske og store overgangen til sukkerfrie alternativer i det norske markedet har kommet uavhengig av avgifter som virkemiddel. Utviklingen har skjedd mens avgiftene på sukkerholdige og sukkerfrie drikkevarer har vært like høye.

Drikkevarebransjen er stolt over vårt bidrag til at sukkerkonsumet i Norge nå er på en «all time low». Senest høsten 2020 dokumenterte Helsedirektoratet i rapporten Utviklingen i norsk kosthold blant annet at sukkerforbruket har gått ned med 25 prosent de siste 10 årene, og at andelen som drakk brus eller saft med sukker minst en gang om dagen er redusert fra 15 prosent i 2015 til 7 prosent i 2019.

Tilsatt sukker utgjør imidlertid fortsatt en høyere andel av folks totale energiinntak enn hva myndighetene anbefaler. Vi er derfor enda ikke i mål med arbeidet, heller ikke med vårt bidrag til videre reduksjon.

Forutsigbarhet

Å redusere sukkerinnholdet i drikkevarer krever innovasjoner og utviklingsarbeid innen smak og oppskrifter, et arbeid som er ressurs- og tidkrevende. Brå endringer i rammebetingelser gjør det vanskelig å prioritere denne typen innsats, og langsiktighet i politikken på området er derfor viktig for

at vi som produsenter skal kunne holde trykket på arbeidet oppe. Større forutsigbarhet fremover vil hjelpe bransjen til god planlegging av fremtidig virksomhet, og gjøre det lettere å innrette og omstille seg best mulig.

Vi minner om at arbeidet med folkehelse og sukkerreduksjon ikke kan ses isolert fra den unaturlig høye grensehandelen. Helsedirektoratet har over tid har påpekt at det betydelige uregistrerte konsumet av mat og drikke kjøpt gjennom grensehandel, og mangelen på detaljert innsikt i dette, er en utfordring når man skal måle utviklingen i norsk kosthold og når man skal målrette tiltak for å bedre folkehelsen. Svensk sukker er ikke sunnere enn norsk sukker.

Gapet i avgiftsnivå mellom Norge og særlig Sverige blant annet på brus er en viktig drivkraft bak den svært store veksten vi har sett i grensehandelen før pandemien i praksis stengte grensene. Særavgiften på alkoholfrie drikkevarer har det siste året blitt redusert. Svenskene har imidlertid ingen brusavgift, og svensk mva på alkoholfrie drikkevarer er 3 prosentpoeng lavere enn i Norge. Fortsatt er kasseprisen i Sverige omtrent det samme som avgiftene i Norge alene.

Med tanke på avgiftens fremtidige utvikling mener vi derfor at man bør fortsette arbeidet med å bremse grensehandelen gjennom en harmonisering av avgiftsnivået mot Sverige, samtidig som selve avgiftsinnretningen nå må få virke noen år før man eventuelt vurderer nye endringer på denne.

Presisjon og tydelighet i regelverket, og rettslig sikkerhet

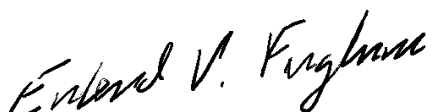
Arbeidet med høringen har avdekket at det blant produsenter hersker usikkerhet særlig rundt hvilket avgiftsnivå som vil være gjeldende for ulike alkoholfrie drikker som helt eller delvis er basert på frukt eller bær. Vi har også fått spørsmål om hvordan ferdig utblandet drikke skal defineres presist.

Vi legger til grunn at Stortingets intensjon er å differensiere den eksisterende avgiften etter sukkerinnhold, og at høringsforslaget sammenlignet med dagens praksis derfor ikke innebærer endringer i hvilke produkter som er avgiftspliktige eller ikke.

Det er sentralt for næringen at regelverket gjøres presist og at det kommuniseres enkelt, tydelig og presist hvordan det skal tolkes.

Det vises i høringsnotatet til at norske myndigheter vil forelegge de EØS-rettslige sidene av spørsmålet for ESA. Vi vil i den sammenheng påpeke at det er myndighetene som må ta ansvar for at norske bedrifter som forholder seg lojalt til et avgiftsregime ikke havner i en eventuell rettslig usikkerhet som i verste fall kan medføre risiko for omfattende krav om tilbakebetaling til staten.

Vi viser ellers til NHO Mat og drikkes høringsuttalelse, som vi også stiller oss bak.

Erlend Vagnild Fuglum
direktør